

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13, 89/16 и 5/22) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ
ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2021. ГОДИНУ
СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ СРПСКЕ-СПС

Број: 03-07-6-397/22
Сарајево, 01.11.2023. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1. НАЛАЗИ	5
5.2 ПРЕПОРУКЕ.....	10

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Социјалистичке партије Српске-СПС за 2021. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјенивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, утврђено је да је Социјалистичка партија Српске-СПС прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 11. став (1), члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Социјалистичке партије Српске-СПС за 2021. годину.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Социјалистичка партије Српске-СПС се финансирала из сљедећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ	Структура
		(КМ)	(%)
1.	Чланарина	1.466,00	2,08
2.	Прилози физичких лица (3-а)	4.442,60	6,29
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	64.723,51	91,63
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	70.632,11	100,00
II	Остали приходи и друго	3,00	0,00
	Извори финансирања (I+II)	70.635,11	100,00

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у износу од 57.465,57 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Социјалистичка партија Српске-СПС. Скраћени назив странке је СПС.

Социјалистичка партија Српске-СПС је уписана у регистар код Основног суда у Бијељини, Рјешењем, број: 080-0-Ф1-20-000 017 од 26.02.2020. године. Сједиште политичке странке је у Бијељини, улица Стефана Дечанског број 255.¹

Лице овлаштено за заступање странке је Горан Селак, председник.

Овлаштено лице за финансијске извјештаје за 2021. годину је Стана Загорац.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, организациону структуру Социјалистичке партије Српске-СПС чини:

- Главни одбор.

¹ Политичка странка је актом број 133-1/22 од 09.11.2022. године обавијестила Централну изборну комисију Босне и Херцеговине о промјени адресе за пријем поште и иста гласи: Јована Дучића 25, Бања Лука. Основни суд у Бијељини се рјешењем број 080 0 Ф1-16-000 087 од 31.07.2023. године огласио мјесно ненадлежним за рјешавање по пријави за упис промјене сједишта странке.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Социјалистичке партије Српске-СПС за 2021. годину.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја Социјалистичке партије Српске-СПС обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, издат је извјештај о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама странци да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користи у складу са програмом, да води евиденцију о примљеним прилозима, да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, односно да успостави правилне и потпуне евиденције о стању и промету готовине, приходима, расходима и обавезама, да успостави евиденције о благајничком пословању и у потпуности примјењује принципе и правила благајничког пословања и да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и Правилником о предизборним и постизборним финансијским извјештајима политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2021. годину, утврђено је да Социјалистичка партија Српске-СПС није испоштовала дате препоруке.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

а) Социјалистичка партија Српске-СПС прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Социјалистичка партија Српске-СПС је у годишњем финансијском извјештају за 2021. годину исказала укупне расходе у износу од 57.465,57 КМ.

У Програму утрошка средстава за 2021. годину, странка је планирала укупне трошкове у износу од 76.900,00 КМ, како слиједи: трошкови електричне енергије у износу од 3.000,00 КМ, трошкови бруто зарада у износу од 13.000,00 КМ, трошкови ПТТ услуга (телефон и интернет) у износу од 5.000,00 КМ, трошкови закупа у износу од 15.000,00 КМ, трошкови рекламе и пропаганде (дуг из 2020. године) у износу од 39.800,00 КМ, трошкови платног промета у износу од 600,00 КМ, остали нематеријални трошкови (таксе и др.) у износу од 500,00 КМ и остали расходи у износу од 1.000,00 КМ.

Анализом Програма утрошка средстава за 2021. годину, утврђено је да је исти сачињен на начин да не обезбјеђује транспарентност утрошених средстава, као и његову упоредбу са оствареним трошковима. План није сачињен аналитички по врсти трошкова како их је

странка исказала у финансијском извјештају. Политичка странка је у програму утрошка средстава навела отплату дуга из 2020. године по основу трошкова рекламе и пропаганде у укупном износу од 39.800,00 КМ, које не представља трошкове.

Наиме, трошкови и обавезе се евидентирају у моменту када је политичкој странци пружена услуга или када је странка извршила набавку материјала, па исплате средстава у 2021. години за измирење обавеза које су настале у претходним годинама не представљају трошак 2021. године и не би требале бити обухваћене програмом утрошка за 2021. годину.

Политичка странка је финансијска средства у износу од 24.609,82 КМ утрошила мимо утврђеног програма утрошка за 2021. годину, и то:

- Странка је трошкове платног промета остварила у износу већем за 34,40 КМ у односу на планирани износ. Програмом утрошка средстава за 2021. годину трошкови платног промета планирани су у износу од 600,00 КМ, а исти су остварени у укупном износу од 634,40 КМ.
- Социјалистичка партија Српске-СПС је трошкове таксе, новчане казне и сл. планирала у износу од 500,00 КМ, а исте је остварила у износу од 796,00 КМ, што је за 296,00 КМ више у односу на планиране.
- Странка је трошкове бруто зараде запослених прекорачила у износу од 277,46 КМ, с обзиром да су исти планирани у износу од 13.000,00 КМ, а остварени у износу од 13.277,46 КМ.
- У Програму утрошка средстава за 2021. годину, странка није предвидјела сљедеће трошкове: трошкове утрошене воде, трошкове осталих закупнина, трошкове услуга, трошкове репрезентације, трошкове камате, трошкове рекламе и пропаганде и трошкове пореза и других обавеза.

Странка је у 2021. години наведене трошкове остварила у укупном износу од 24.001,96 КМ, и то: трошкове утрошене воде у износу од 47,78 КМ, трошкове осталих закупнина у износу од 1.415,50 КМ, трошкове услуга у износу од 47,25 КМ, трошкове репрезентације у износу од 299,90 КМ, трошкове камате у износу од 5,73 КМ, трошкове рекламе и пропаганде у износу од 22.172,62 КМ и трошкове пореза и других обавеза у износу од 13,18 КМ.

С обзиром да Програм утрошка средстава за 2021. годину није сачињен на начин да обезбјеђује транспарентност утрошених средстава, као и његову упоредбу са оствареним трошковима, односно није довољно аналитичан, те да је дио финансијских средства утрошен мимо утврђеног Програма утрошка средстава за 2021. годину, прекршене су одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

б) Социјалистичка партија Српске-СПС прекршила је одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Социјалистичка партија Српске-СПС није у пословним књигама евидентирала и у финансијском извјештају пријавила неновчане донације по основу бесплатног кориштења пословних простора, чиме је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- Увидом у Изјаву Социјалистичке партије Српске-СПС број: 70-02/23 од 15.09.2023. године, утврђено је да је Социјалистичка партија Српске-СПС без накнаде користила пословни простор у Бијељини у власништву физичког лица Љубомира Стевића.

- Социјалистичка партија Српске-СПС је у току 2021. године користила пословни простор у Бањој Луци за потребе рада Главног одбора странке. Увидом у Изјаву Социјалистичке партије Српске-СПС број: 71-02/23 од 15.09.2023. године, утврђено је да је наведени

простор у власништву правног лица „Слобо-пром“ д.о.о. Лончари, те да је странка простор користила без накнаде.

У складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и Законом о финансирању политичких странака странка је имала обавезу да све донације евидентира у пословним књигама и пријави у годишњем финансијском извјештају за 2021. годину.

с) Социјалистичка партија Српске-СПС прекршила је одредбе члана 11. став (1), члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја и додатне финансијске документације, утврђено је да Социјалистичка партија Српске-СПС није водила потпуне и правилне евиденције о приходима, расходима и обавезама и обрасце годишњег финансијског извјештаја није попунила у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљем тексту: Правилник), чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

(1) Странка није у обрасцу 1 (општи подаци о политичкој странци) годишњег финансијског извјештаја исказала податке о броју запослених у политичкој странци, чиме је прекршила одредбе члана 9. Правилника.

Контролом пословних књига странке, утврђено је да је Социјалистичка партија Српске-СПС у обрасцу 4.1 годишњег финансијског извјештаја и пословним књигама странке евидентирала трошкове бруто плате запослених у износу од 13.277,46 КМ, што иницира да је политичка странка имала запослена лица у 2021. години.

(2) У обрасцу 1.1 (организациона структура политичке странке) годишњег финансијског извјештаја, политичка странка није исказала све организационе одборе, чиме је прекршила одредбе члана 10. Правилника.

Социјалистичка партија Српске-СПС је у обрасцу 1.1 исказала само Главни одбор.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да је странка остварила приходе из буџета градова Бања Лука, Приједор, Градишка, Дервента и Источно Сарајево, те општина Петрово, Кнежево, Модрича, Шамац, Пале, Шековићи, Гацко, Фоча, Братунац, Љубиње, Билећа, Рудо и Невесиње.

Такође, увидом у пословне књиге и уговоре о закупу пословних просторија утврђено је да је странка користила просторије у Билећи, Брчком, Невесињу, Источној Илици, Челинцу, Лакташима и Сокоцу, што упућује да странка има организационе дијелове у наведеним градовима и општинама, које није исказала у годишњем финансијском извјештају.

(3) У обрасцу 3-а (прилози физичких лица) годишњег финансијског извјештаја странка није навела тачне податке о донатору и износу прилога, чиме је прекршила одредбе члана 14. Правилника.

Странка је у обрасцу 3-а исказала да је физичко лице Душица Пјевић дала прилог у износу од 842,60 КМ. Увидом у изводе са трансакцијског рачуна странке и издате потврде о примљеним прилозима, утврђено је да је донатор Душица Пјевић дала прилоге странци у укупном износу од 800,00 КМ, док је физичко лице Слађана Иваниш дала прилог странци у износу од 42,60 КМ.

Поред наведеног, увидом у потврде о примљеним чланаринама и прилозима које је странка издала физичким лицима, утврђено је да потврде не садрже серијски број

потврде, адресу, број личног документа и мјесто пребивалишта физичког лица, што је супротно одредбама члана 6. Правилника.

У складу са одредбама из члана 6. Правилника, политичка странка је дужна сваком физичком и правном лицу од којег је примила чланарину или прилог издати потврду у којој су садржани сљедећи подаци: назив политичке странке, серијски број потврде, укупан износ чланарине/прилога, име и презиме /назив донатора, број личног документа /идентификациони број донатора, адреса и мјесто пребивалишта/сједишта донатора, датум уплате, датум издавања потврде и потпис овлаштеног лица.

- (4) У годишњем финансијском извјештају странка није пријавила неновчане донације по основу бесплатног кориштења пословних простора чиме је прекршила одредбе члана 13. и 18. Правилника.

У поступку прегледа финансијског извјештаја утврђено је да је странка користила просторије у Бањој Луци те просторије у којима је сједиште политичке странке у Бијељини, а да странка у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају није исказала трошкове закупа наведених простора.

- (5) Социјалистичка партија Српске-СПС није у годишњем финансијском извјештају правилно исказала податке о приходима из буџета и осталим приходима, чиме је прекршила одредбе члана 13. и 19. Правилника.

Такође, утврђено је да странка није у пословним књигама успоставила евиденције о приходима из буџета по нивоима власти, већ је све приходе из буџета евидентирала на истој аналитичкој картици конта 6550. Странка је имала обавезу да успостави аналитичке евиденције о приходима из буџета појединачно за сваки ниво власти (нпр. Општина Модрича, Град Бања Лука, Град Приједор и сл.), као претпоставку за правилно финансијско извјештавање.

- Странка је у пословним књигама и обрасцу 3-ф (приходи из буџета) исказала приходе из буџета Републике Српске у износу од 10.948,00 КМ, што је за 3.500,00 КМ више у односу на остварене.

Увидом у изводе са трансакцијског рачуна утврђено је да је странка примила средства из буџета Републике Српске у укупном износу од 7.448,00 КМ, а из буџета Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине на име поврата таксе за овјеру учешћа политичке странке на Локалним изборима 2020. године средства у износу од 3.500,00 КМ, која је странка погрешно приказала као приход из буџета Републике Српске.

Странка је средства у износу у износу од 3.500,00 КМ на име поврата таксе за овјеру учешћа политичке странке на Локалним изборима 2020. године требала исказати у обрасцу 3 као остали приходи.

-Странка је у пословним књигама и обрасцу 3-ф (приходи из буџета) исказала приходе из буџета Града Бања Лука у укупном износу од 25.691,95 КМ и приходе из буџета Општине Модрича у износу од 526,98.

Увидом у изводе са трансакцијског рачуна, утврђено је да је странка из буџета Града Бања Лука у 2021. години примила средства у укупном износу од 24.637,99 КМ, док је из буџета Општине Модрича примила средства у укупном износу од 1.580,94 КМ.

Странка је такође у пословним књигама двије трансакције које је уплатила Општина Модрича у укупном износу од 1.053,96 КМ евидентирала као приход из буџета Града Бања Лука.

- (6) Прегледом годишњег финансијског извјештаја, увидом у пословне књиге и додатну документацију, утврђено је да Социјалистичка партија Српске-СПС није успоставила потпуне и тачне евиденције о расходима и обавезама странке, те исте није правилно исказала у финансијском извјештају, што је супротно рачуноводственим прописима и одредбама члана 21. и 22. Правилника.

Контролом трошкова закупа пословних простора које је странка исказала у годишњем финансијском извјештају, утврђено је да је странка погрешно и непотпуно исказала трошкове закупа, те да је у обрасцу 4.1 у оквиру трошкова закупнине пословних простора исказала и трошкове осталих закупнина.

Странка је у обрасцу 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) који је попуњен на нивоу Главног одбора, исказала трошкове закупа пословних простора у укупном износу од 14.899,82 КМ, од чега се 917,54 КМ односи на порез на доходак од капитала.

- Увидом у достављене уговоре о закупу пословних простора које је странка користила у Билећи, Брчком, Невесињу, Источној Илици, Челинцу, Лакташима и Сокоцу утврђено је следеће:

1. Увидом у пословне књиге странке и Уговор о закупу пословног простора који је странка користила у Билећи, утврђено је да је странка трошкове закупнине пословног простора исказала у мањем износу за 175,50 КМ у односу на уговорену цијену закупнине.
2. Политичка странка је трошкове закупа пословног простора који је користила у Невесињу, у пословним књигама евидентирала у мањем износу за 200,00 КМ. На основу Уговора о закупу са физичким лицем, странка је била обавезна у 2021. години исплатити износ од 2.000,00 КМ, а евидентирала је 1.800,00 КМ.
3. Увидом у Уговор о закупу пословног простора у Источној Илици, политичка странка се обавезала на закупнину у износу од 200,00 КМ мјесечно, што чини износ од 2.000,00 КМ за 10 мјесеци кориштења пословног простора у 2021. години. Странка је у пословним књигама евидентирала трошкове од 1.000,00 КМ.
4. Трошкове закупнине пословних простора у Челинцу и Лакташима, политичка странка је у пословним књигама исказала у износу већем за 634,78 КМ, односно 762,00 КМ, у односу на уговорене обавезе.
5. Увидом у пословне књиге утврђено је да је странка трошкове закупа пословног простора који је користила у Сокоцу евидентирала у мањем износу за 200,00 КМ. Наиме, странка је закуп за децембар 2020. године који је платила у току 2021. године евидентирала као трошак 2021. године, док трошак закупа за децембар 2021. године није евидентирала у пословним књигама.

Такођер, увидом у пословне књиге утврђено је да је странка трошкове осталих закупа који се односе на закуп галерије у ЈУ Центар за културу Лакташи у износу од 175,50 КМ и закуп конференцијске сале по рачуну Слобо-пром д.о.о. Лончари у износу од 150,00 КМ, евидентирала у обрасцу 4.1 годишњег финансијског извјештаја у оквиру трошкова закупнине пословних простора.

С обзиром да странка у годишњем финансијском извјештају није навела ниже организационе дијелове, у пословним књигама није успоставила евиденције о трошковима по својим организационим дијеловима нити је у годишњем финансијском извјештају исказала податке о трошковима у обрасцима 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) за сваки организациони дио посебно, прекришене су и одредбе члана 7. став (2) Правилника.

- (7) Увидом у финансијску документацију која је достављена у току обављања прегледа утврђени су недостаци код дијела рачуна добављача, који су књиговодствене исправе о насталим пословним догађајима².

На рачуну добављача „Euroblic press“ д.о.о. Бања Лука рачуна број: 76-169/2021 од 30.07.2021. године фактирисан је износ од 11.700,00 КМ за објаве саопштења и праћења рада странке за 2021. годину по уговору, без спецификације о броју и датуму објава саопштења.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Социјалистичкој партији Српске-СПС да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да финансијска средства обезбијеђена за финансирање странке користи у складу са утврђеним програмом утрошка средстава,*
- *да, у складу са одредбом члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака, све прилоге пријављује у финансијском извјештају и да сачињава потврде у складу са чланом 6. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака,*
- *да успостави и води потпуне и правилне евиденције о приходима, расходима и обавезама као претпоставку за правилно финансијско извјештавање и*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава на начин прописан одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Социјалистичка партија Српске-СПС је доставила изјашњење којим се очитује да је сагласна са налазима ревизије и мишљењем ревизора датим у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Шеф Службе за ревизију

Мр сц. Хасида Гушић

Помоћник ревизора

Ријад Селмановић

---

² У складу са рачуноводственим прописима, садржај књиговодствене исправе мора недвојбено и вјеродостојно показивати врсту и обим настале промјене (куповина, количина, цијена, укупан износ), карактер пословне промјене у књиговодствено-техничком смислу, техничка обиљежја, потписе особа којима се потврђује да је материјал испоручен, односно услуга извршена и сл.